

הכהן" (כמו שמוכח בתוספתא), משום שהפסוק "והקריב אותה הכהן" לא ברור כי המדובר על האשה, שהרי אפשר לומר בהחלט כי המדובר "והקריב אותה" - את המנחה שהרי נאמר (שם, שם טו) "והביא את אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירית האיפה קמח שעורים, לא יצוק עליו שמן וכו' והקריב אותה הכהן והעמידה לפני ה' וגו' והעמיד הכהן את האשה וגו'" ולפי מה שנאמר בפסוקים הרי מאד יתכן כי מה שנאמר "והקריב אותה הכהן" מדובר על המנחה ובכלל לא על האשה, והרי גם הלא נאמר לאחר מכן "והעמיד הכהן את האשה", הרי העמדת האשה אמור בסוף, ומשום כך מה שנאמר בהתחלה "והקריב אותה", מאד יתכן שמדובר על המנחה, ומשום כך כתב רש"י כי מה שאומר ר' יהודה "אלא אמר קרא אותה" שהכוונה על הפסוק (שם, שם יט) "והשביע אותה הכהן", וא"כ לפי רש"י פירוש הדברים "אין משקין שתי סוטות כאחת", אין המדובר שלא להעמיד שתי סוטות כאחת אף שאין שותות כאחת (וכדברי התוס'), אלא המדובר על "ההשקאה כאחת", דהיינו שאין להשקות שתי סוטות כאחת.

הרי לפנינו שתי דעות בכוונת "אותה" שבדברי ר' יהודה המובא בגמ', דעת התוס' - "והקריב אותה הכהן", ודעת רש"י - "והשביע אותה הכהן", אולם ברמב"ם מביא מפסוק אחר לגמרי, לשון הרמב"ם (פרק ד' מהלכות סוטה בהלכה ב'): ואין משקין שתי סוטות כאחת שנאמר "והעמיד אותה הכהן".

והנה שני הפסוקים האחד המובא בתוספתא - "והקריב אותה הכהן" והשני שמביא רש"י - "והשביע אותה הכהן", שני הפסוקים קיימים דהיינו יש פסוקים כאלו בתורה, אולם הפסוק שמוכח ברמב"ם - "והעמיד אותה הכהן", אין פסוק כזה בתורה, ולכן צריך להגיה ברמב"ם או "והקריב אותה הכהן" או "והשביע אותה הכהן".

גם הנה מלבד הפסוקים דלעיל יש בגמ' נדרים ע"ג ע"א כדלהלן: "ת"ש אין משקין שתי סוטות כאחת מפני שלכה גס בחבירתה ר' יהודה אומר לא מן השם הוא זה אלא משום שנאמר (במדבר ה, כז) "והשקה", אותה לבדה, ובפי' הר"ן והרא"ש וז"ל והשקה מפיק ה' וכאילו כתיב והשקה אותה וכו', וראה בגליון הש"ס להגרע"א כאן.

(ספר הזכרון להגרש"ב ורנר ז"ל ע' תקכז-n)

★★

בגמ': אין משקין שתי סוטות כאחת וכו' אמר קרא "אותה" לבדה וכו'.

וברש"י: אותה - והשביע אותה הכהן ע"כ.

והנה פשוט הדברים "שאינ משקין שתי סוטות כאחת" שאסור "ההשקאה" תהי' כאחת, אולם התוס' ד"ה אין משקין שתי סוטות כאחת, כתבו שהכוונה היא ש"העמדה" היא כאחת כלומר אסור להעמיד שתי סוטות כאחת אע"פ שאין שותות כאחת, שהרי כתבו שם וז"ל: "נראה לפרש שיעמיד שתייהן בעזרה בבת אחת להשקותן אעפ"י שאין שותות כאחת, וכן רציעה (- כלומר להעמיד שני עבדים כאחת אעפ"י שאין רוצעין כאחת אלא בזה אחר זה). ובתוספתא דפרה (פ"ג) תנא נמי אין שתי פרות נעשות כאחת משנעשית אפר מביא אחרת ושורפה על גבה, ותימה וכי ה"י אוסר בכה"ג לשחוט שני זבחים כאחד כגון שני עולות או שני חטאות שיעמיד שניהם בעזרה וישחוט א' ואחר כך ישחוט השני".

ונראה לומר כי התוס' הסוברים כי מה שאין משקין שתי סוטות כאחת וכו' שהמדובר הוא ב"העמדה" כאחת לומדים זאת מדברי התוספתא נגעים פ"א והתוספתא סוטה פ"א, שמוכח שם בדברי ר' יהודה את הפסוק "והקריב אותה הכהן" (במדבר ה, ט"ז), וז"ל התוספתא שם: "אין משקין שתי סוטות כאחת שלא יהא לבה גס בחברתה, ורבי יהודה אומר לא מן השם הוא זה אלא משום שנאמר (שם) והקריב אותה הכהן, אותה מקריב ואין מקריב שתיים". ומכיון שהפסוק והמשכו הוא כך: "והקריב אותה הכהן והעמידה לפני ה'", לכן למדו התוס' מהפסוק הזה כי המדובר בלמוד של "אותה", כי אותה לבדה מעמיד ואינו מעמיד שתיים כאחת, אע"פ שאין שותות כאחת.

אולם בהגמרא כאן מוזכר אצל ר' יהודה רק המלה "אותה" ולא מפורט כל הפסוק של "והקריב אותה וכו'" כמו שמפורט בתוספתא, וכן הוא לשון הגמרא: "ת"ר אין משקין שתי סוטות כאחת כדי שלא יהא לבה גס בחבירתה רבי יהודה אומר לא מן השם הוא זה, אלא אמר קרא "אותה", לבדה וכו', ומפרש רש"י כי המלה "אותה" שאמר רבי יהודה, אינה "אותה" מהפסוק "והקריב אותה הכהן" (במדבר ה, טז), אלא "אותה" הכוונה ל"אותה" מהפסוק (שם, שם יט) "והשביע אותה הכהן".

★★

וראיתי למי שכתב כי רש"י מביא את הפסוק "והשביע אותה הכהן" ולא מביא את הפסוק "והקריב אותה